

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

85.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 22-го Октября — 1835 — Wilno. Wtorek. 22-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Виленская Губернія ошастливлена была присутствіемъ Государыни Императрицы и Государыни Великой Княжны **ОЛГИ НИКОЛАЕВНЫ**. Ея Императорское Величество, на возвратномъ путешествіи изъ-за границы въ С. Петербургъ, 9-го числа сего мѣсяца, въ 5-мъ часу пополудни, изволила прибыть въ вожделѣнномъ здравіи, въ г. Ковно и откушавъ тамъ, отправиться по вновь открытой и приспособленной къ Высочайшему проезду дороге шоссе, на ночлегъ въ г. Вилкомирь, гдѣ ново-выстроенный почтовый домъ приготовленъ былъ къ приему Августѣйшей Путешественницы. Переночевавъ въ г. Вилкомирь благополучно, Ея Величество въ 9-мъ часу утра удостоила принять Виленскаго Военнаго и Гродненскаго, Минскаго и Белостокскаго Генераль-Губернатора Князя **Долгорукова**, посѣпившаго къ столамъ Ея Императорскаго Величества изъ Бреста. Послѣ того Гражданскій Губернаторъ и Уздѣный Предводитель Дворянства имѣли щастіе быть представленными Ея Императорскому Величеству; а въ 10-мъ часу Государыня Императрица изволила отбыть въ дальнѣйшій путь въ г. Поневѣжь, гдѣ останавливалась для обѣденнаго стола. Въ г. Шавляхъ Ея Величество имѣла ночлегъ въ домѣ Графа Дмитрія Александровича Зубова, и на другой день, 11-го Октября, въ 8-мъ часовъ утра изволила продолжать путешествіе Свое, ознаменованное милостивымъ снисхожденіемъ Августѣйшей Монархини и непритворнымъ восторгомъ и благоговѣніемъ народа. Г. Военный и Генераль-Губернаторъ Князь **Долгоруковъ** имѣлъ щастіе сопровождать Ея Величество отъ Вилкомира до Шавль.

— Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Белостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ, Князь Николай Андреевичъ **Долгоруковъ**, 16-го ч. с. м. въ 7 часовъ вечера изволилъ отправиться въ г. Минскъ.

Санктпетербургъ, 14-го Октября.

Высочайшею Грамотою 22-го Сентября, въ Тѣплицѣ Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена **Благо-Орла**, Генераль-Лейтенантъ, Генераль-Адъютантъ **Исленьевъ**.

— Состоящій при Ея Императорскомъ Высочествѣ Великой Княгинѣ **АННѢ ФЕОДОРОВНѢ**, Статскій Совѣтникъ **Шиберли**, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.

— Высочайшею Грамотою 22-го Сентября Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена **Св. Анны 1-й степени**, Императорскою Короною украшеннаго, Свиты Его Императорскаго Величества, Генераль-Маіоръ **Микулинъ**.

— Высочайшими Именными указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена **Св. Станислава**: 7-го (19) сего Сентября, въ изъясненіе благоволенія, третьей степени: Ландраты Округовъ: Бреславскаго, Графъ **Кенигсдорфъ**; Данцигскаго, Лес-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Губернія Виленская została uszczęśliwioną pobytęmъ **НАЙЯСНІЕШЕY** **CESARZOWEY JEYMOŚCI** i **PANI WIELKIEY** **ХІЕЖНИЦКИ** **ОЛГИ** **НИКОЛАЈЕВНЫ**. JEY **CESARSKA MOŚĆ**, powracającъ zъa granicy do St. Petersburga, dnia 9go t. m. o godzinie 2giey zъ południa, w pożądanymъ zdrowiu przybydź raczyła do m. Kowna, i ztamtąd po obiedzie udała się przez nowo urządzoną i dla **НАЙВЫШЕШЕY** przejazdu przygotowaną drogę, szosę, na nocleg do m. Wilkomierza, gdzie nowo wybudowany dom pocztowy, był przysposobiony na przyjęcie **НАЙЯСНІЕШЕY** **Podróżney**. Przenocowawszy szczęśliwie w m. Wilkomierz, JEY **CESARSKA MOŚĆ** o godzinie 8mej rano, raczyła przyjmować Wileńskiego Wojennego, a Grodzieńskiego, Mińskiego i Białostockiego Jenerał-Gubernatora, **Хіеца Доѣхорукowa**, który pośpieszył ku stopomъ JEY **CESARSKIEY** **MOŚCI** zъ Brześcia. Potemъ Gubernatorъ Cywilny i Powiatowy Marszałekъ Dworzanstwa, mieli szczęście bydź przedstawianymi **НАЙЯСНІЕШЕY** **PANI**, a o godzinie 9tej JEY **CESARSKA MOŚĆ** raczyła udać się wъ dalszą drogę do m. Poniewieża, gdzie zatrzymała się na obiad. Wъ m. Szawlach **НАЙЯСНІЕШЕY** **PANI** miała noclegъ, wъ domu Hrabiego Dymitra Alexandrowicza Zubowa, i nazajutrz, dnia 11go Października, o godzinie 8mej rano, raczyła udać się wъ dalszą podróż Swoją, oznaczoną łaskawą uprzejmością **НАЙЯСНІЕШЕY** **MONARCHINI** i szczeręmъ uniesieniem zъ głębokimъ uszanowaniem ludu. P. Wojenny i Jenerał-Gubernatorъ **Хіеце Доѣхорукow** miałъ szczęście przeprowadzać **НАЙЯСНІЕШЕY** **PANIĄ** zъ Wilkomierza do Szawel.

— Jaśnie Oświecony, Pan Wileński Wojenny Gubernatorъ, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernatorъ, Jenerał-Adjutantъ **Хіеце** **Николай** **Андреевичъ** **Доѣхорукow**, dnia 16go t. m. o godzinie 7mej wieczoremъ raczył wyjechać do Mińska.

Sankt-Petersburg, dnia 14 Października.

Przez **НАЙВЫШЕY** Dyplomatъ 22go Września, wъ Töplitz, Nayłaskawiey mianowany Kawaleremъ Orderu **Orła-Białego**, Jenerał-Porucznikъ, Jenerał-Adjutantъ **Istienjew**.

— Zostający przy JEY **CESARSKIEY** **WYSOKOŚCI**, **WIELKIEY** **ХіеЖНИЕ** **ANNIE** **FEODOROWNIE**, Radca Stanu **Sziferli**, Nayłaskawiey mianowany Rzeczywistymъ Radcą Stanu.

— Przez **НАЙВЫШЕY** Dyplomatъ dnia 22 Września, Nayłaskawiey mianowany Kawaleremъ Orderu **Sw. Anny 1go stopnia**, **Cesarstką** **Koroną** **ozdobionego**, JEY **CESARSKIEY** **MOŚCI**, Jenerał-Majorъ **Mikulin**.

— Przez **НАЙВЫШЕY** Imienne Ukazy, dane do Kapituły Rosyjskichъ **CESARSKICH** i **KRÓLEWSKICH** Orderów, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami **Cesarskiego** i **Królewskiego Orderu Sw. Stanisława**: dnia 7 (19) teraźniejszego Września, na okazanie zadowolenia, **trzeciego stopnia**: Landraci Okręgów: Wrocławskiego, **Hrabia Königsdorf**; Gdańskiego **Lesse**; Swidnickiego **Hu-**

се; Швейдницкаго *Гуфеландъ*; Штригаускаго, *Рупрехтъ*; Неймарскаго, *Дебмицъ*; Ландсгутскаго, Графъ *Матюшко*, и заведывающіе Полицейскою частію: въ замкѣ Доманцѣ, Поручикъ *Лебо-де-Нанъ*, и въ Конрадсвальдау, Ротмистръ *Тельгорнъ*; четвертой степени: Прусскаго Двора Тайный Камериръ, *Кинастъ*, и Шталмейстеръ, *Поль*; въ 8 (20) день того же мѣсяца, въ изъясненіе благоволенія, третьей степени: Королевско-Прусскій Шталмейстеръ Маіоръ *Бре*. (Р. И.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Финансовъ, что для прекращенія затрудненій, возникающихъ для мѣстныхъ начальствъ, при разборѣ взаимныхъ жалобъ содержателей фабрикъ и мастеровыхъ людей, онъ Г. Министръ Финансовъ вносилъ на разсмотрѣніе Государственнаго Совѣта проектъ Положенія, объ отношеніяхъ между хозяевами фабричныхъ заведеній и рабочими людьми, поступающими на оныя по найму, испрашивая разрѣшенія на приведеніе оного въ исполненіе. Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ положилъ: представить Министру Финансовъ, согласно предположенію его, привести правила сїи въ дѣйствіе на первый разъ въ обихѣ Столицахъ и ихъ окружностяхъ чрезъ подлежащія начальства, для опыта. Его Императорское Величество таковое мнѣніе въ 24-й день Мая 1835 года Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

ПОЛОЖЕНІЕ

Объ отношеніяхъ между хозяевами фабричныхъ заведеній и рабочими людьми, поступающими на оныя по найму.

§ 1.

Всякому лицу податнаго состоянія, получившему отъ Начальства или своего владѣльца узаконенный паспортъ, или установленный билетъ, дозволяется наниматься для фабричныхъ работъ, на нѣкоторое или на все время, на которое уволенъ по паспорту, но не далее назначеннаго въ ономъ срока.

§ 2.

Порядившемуся на семь основаній для работъ на фабрикѣ или заведеніи, воспрещается оставлять сїи заведенія до истеченія договорнаго срока, безъ согласія на сїе хозяина фабрики; равногѣрно не дозволяется ему требовать отъ него до того срока какой либо прибавки задѣльной платы сверхъ условленной. По сему владѣльцы или Начальства, выдавшія паспорта или билеты, не имѣютъ права отзывать обратно, или требовать съ фабрики или заведенія порадившагося работника, до истеченія назначеннаго въ паспортѣ срока, или до окончанія договорнаго срока, если оный истекаетъ прежде паспортнаго, исключая прикосновенности ихъ по дѣламъ слѣдственнымъ или уголовнымъ и законныхъ распоряженій, въ случаѣ, еслибъ назначенъ былъ рекрутскій наборъ въ необыкновенное время.

§ 3.

Отъ хозяина фабрики или заведенія не отъемается право, отпускать отъ себя работника до истеченія договорнаго срока, по причинѣ невыполненія симъ послѣднимъ его обязанностей или за дурное поведеніе; но для сего хозяинъ обязанъ объявить работнику за двѣ недѣли до его отпуска. При чемъ долженъ удовлетворить его заработными деньгами по условію.

§ 4.

Хозяинъ фабрики или заведенія, принявшій мастераго или работника съ другой фабрики безъ паспорта или билета, подлежитъ не токмо отвѣственности по законамъ о пристанодержателяхъ, но и обязанъ вознаградить всѣ убытки, отъ перехода таково мастераго или работника, прежнимъ его хозяиномъ понесенные, равно возратить ему перебранныя и штрафныя деньги, могущія причитаться съ сихъ людей, и сей послѣдній имѣетъ право требовать вышеозначеннаго удовлетворенія чрезъ Полицію.

§ 5.

Предоставляется на волю хозяевъ фабрикъ или заведеній, заключать съ работниками и мастеравыми, на оныя поступающими, письменныя условія, или замѣнять оныя выдачею отъ себя симъ людямъ расчетныхъ листовъ, въ коихъ должны быть написаны условія найма и количество задѣльной мѣсячной или поденной платы. На сихъ листахъ записывать каждую выдачу денегъ, равно сколько по условію съ работника должно быть взыскано и удержано за прогулъ или причиненіе вреда хозяину. Сверхъ сего хозяинъ обязанъ имѣть особую книгу, для записки производимыхъ имъ расчетовъ и платежей фабричнымъ рабочимъ и мастеравымъ.

§ 6.

Дабы рабочіе въ подробности знали внутренній распорядокъ фабрики, хозяину оной вмѣняется въ обязанность, имѣть на стѣнахъ рабочихъ комнатъ, и

feland; Strygańskiego *Ruprecht*, Neymarskiego *Debmitz*; Landshuckiego, Hrabia *Matiuszko*, i Zarządzający częścią policyjną: w zamku Domantz, Porucznik *Lebo-de-Nan*, i w Konradswaldau, Rotmistrz *Helhorn*; czwartego stopnia: Pruskiego Dworu Tayny Radca *Kinast*, i Koniuszy *Pol*; dnia 8 (20) tegoż mѣсяца, na okazanie zadowolenia, trzeciego stopnia: Królewsko-Pruski Koniuszy Major *Bré*. (R. I.)

— Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Skarbu, iż dla przecięcia niedogodności, doświadczanych przez Zwierzchności miejscowe przy rozbieraniu wzajemnych skarg dzierżawców fabrycznych i maystrów, pomieniony P. Minister Skarbu przedstawiał na rozpatrzenie Rady Państwa, projekt Ustawy, o stosunkach między właścicielami zakładów fabrycznych a robotnikami, pracującymi u nich sposobem najmu, prosząc o rozwiązanie na doprowadzenie jego do wykonania. Rada Państwa na Departamencie praw postanowiła: polecić Ministrowi Skarbu, aby stosownie do wniosku swojego, przeprowadził te prawidła do skutku, naprzód w obu Stolicach i ich okolicach, przez właściwą Zwierzchność, dla doświadczenia. Jego Cesarska Mość takową opinią dnia 24go Maja roku 1835go NAYWYŻEJ zatwierdzić raczył i rozkazał wypełnić.

U S T A W A

O STOSUNKACH, MIĘDZY WŁAŚCICIELAMI ZAKŁADÓW FABRYCZNYCH A ROBOTNIKAMI PRACUJĄCEMI U NICH SPOSOBEM NAYMU.

§ 1.

Każdej osobie stanu podatkowego, która od Zwierzchności albo od dziedzica swojego otrzymała prawny pasport lub ustanowiony bilet, pozwala się najmować do robót fabrycznych na pewny lub na cały czas, na który jest uwolniony podług pasportu, lecz nie dłużej od naznaczonego w nim terminu.

§ 2.

Temu, kto na tej zasadzie podjął się robót w fabryce lub w zakładzie, zabrania się porzucić te zakłady do upłynienia umówionego terminu, bez zgody na to właściciela fabryki; również nie pozwala się jemu wymagać od niego do tego terminu jakiegokolwiek powiększenia zarobkowej płacy prócz umówionej. Przeto dziedzice albo Zwierzchności, które pasporta lub bilety wydały, nie mają prawa odwoływać na powrót albo żądać z fabryki lub zakładu robotnika, który podjął się pracy, do upłynienia terminu w pasporcie naznaczonego, albo do ukończenia terminu umówionego, jeśli ten pierwey od pasportowego upływa, wyjąwszy należenie ich do spraw śledztwienych lub kryminalnych, i prawnych rozporządzeń, w zdarzeniu, jeśli by był naznaczony pobór rekruta w czasie nadzwyczajnym.

§ 3.

Właścicielowi fabryki lub zakładu nie odejmuje się prawo, odprawiać od siebie robotnika przed upłynieniem umówionego terminu z przyczyny nie dopełnienia przez tego ostatniego obowiązków jego, albo za złe sprawowanie się; lecz dla tego właściciel jest obowiązany oświadczyć robotnikowi dwoma tygodniami przed jego oddaleniem. Obok tego powinien go zaspokoić zapracowanemi pieniędzmi podług umowy.

§ 4.

Właściciel fabryki lub zakładu, który przyjął maystra lub robotnika z innej fabryki bez pasportu lub билета, nietylko ulega odpowiedzialności podług prawa o dających przytułek zbiegóm, lecz jest jeszcze obowiązany wynagrodzić wszystkie straty, które poniósł uprzedni jego właściciel z powodu przejęcia tego maystra lub robotnika, również ma powrócić mu pieniądze przebrane i sztrafne, od ludzi tych wypadać mogące; ten ostatni ma prawo żądać wyżej rzeczzonego zadosięczynienia przez Policją.

§ 5.

Zostawuje się do woli właścicieli fabryk lub zakładów zawierać z robotnikami i maystrami, którzy do nich dostają się, umowy na piśmie, albo zamieniać je wydaniem od siebie tym ludziom książeczek rozrachunkowych, w których powinny być zapisane warunki najmu i ilości zarobionej miesięcznej lub podziennnej płacy. W tych książeczkach zapisywać każde danie pieniędzy, również ile podług umowy powinno uzyskiwać się od robotnika i zatrzymać za próżnowanie lub za zrobienie szkody właścicielowi. Nadto właściciel jest obowiązany mieć osobną księgę dla zapisywania w niej rachunków i wypłat maystrom i ludziom fabrycznym czynionych.

§ 6.

Żeby robotnicy dokładnie mogli znać wewnętrzny porządek fabryki, na właściciela jej wkłada się obowiązek, mieć na ścianach w izbach roboczych, albo w

ли конторы фабрики, печатанныя или писанныя за его подписаніемъ, общія правила о порядкѣ, который долженъ быть соблюдаемъ работниками на оной.

§ 7.

Вышеписанныя правила фабрикъ и заведеній, расчетные листы и книги приѣмлются въ основаніе при разборѣ споровъ между хозяевами фабрикъ и мастеровыми.

§ 8.

Казенные всѣхъ именованій крестьяне и мѣщане, поступившіе по условію на фабрику или какое заведеніе для работъ, въ случаѣ желанія ихъ и хозяина остаться на фабрикѣ долѣе срока выданнаго имъ увольнительнаго вида или паспорта, если имѣютъ право на полученіе оныхъ на будущее время, необязаны для сего являться сами въ города, и хозяину, у коего живутъ, предоставляется самому относиться въ подлежащее мѣсто для истребованія новыхъ видовъ. Для удобнѣйшаго обновленія билетовъ Адресныхъ Конторъ, дозволяется хозяину, съ его отвѣтственностію, посылать всѣ билеты рабочихъ, на его фабрику занимающихся, коимъ сроки минули, съ однимъ уполномоченнымъ и съ слѣдующими деньгами въ упомянутыя Конторы, коимъ не требовать для сего личной явки самихъ рабочихъ.

§ 9.

Паспорта или билеты Конторы Адресовъ таковыхъ людей хранятся у хозяина заведенія, но онъ ихъ обязанъ выдавать немедленно по принадлежности, коль скоро работникъ, по истеченіи условленнаго срока своего найма, сдѣлавъ съ хозяиномъ расчетъ, не захочетъ долѣе у него оставаться, а сей не будетъ имѣть къ удержанію его законныхъ причинъ.

§ 10.

Настоящія правила предписываются на сей разъ собственно для фабрикъ и заведеній, въ обихѣ Столицъ и въ окрестностяхъ оныхъ находящихся; но въ послѣдствіи по ходатайству Гражданскихъ Губернаторовъ, могутъ быть распространяемы и на другіе значительные мануфактурные города и большія фабрики, въ уѣздахъ состоящія, по представленіямъ о томъ Министра Финансовъ въ Комитетъ Гг. Министровъ.

Подлинное подписалъ: *Предсѣдатель Государственнаго Совѣта Новосильцовъ.*

— Его Императорское Величество, въ слѣдствіе представленія Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, сдѣланнаго по отношенію Новороссійскаго и Бессарабскаго Генераль-Губернатора, и по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ въ 28-й день Мая сего года: допустить учрежденіе въ Ахмечетской Бухтѣ карантинной заставы, въ видѣ опыта, на четыре года, по штату, существующему для таковой же заставы въ Ялтѣ, съ отпускомъ на содержаніе оной по 1,150 р. въ годъ изъ Государственнаго Казначейства и съ причисленіемъ сей заставы къ Феодосійскому карантинному Округу, съ тѣмъ, чтобы, по истеченіи сего срока, Графъ Воронцовъ вошелъ съ окончательнымъ по сему предмету представленіемъ. (С. В.)

Одесса, 27-го Сентября.

Третьяго дня данъ былъ Е. С. Графомъ М. С. Воронцовымъ Англійскому Послу, Лорду Дургаму, большой обѣдъ, къ которому приглашены были прибывшіе съ Посломъ, Гг. Дринкватеръ, де Роусъ и Кинертъ, равнымъ образомъ главные городскіе, военные и гражданскіе Чиновники, иностранные Консулы, почетные купцы и нѣкоторые иностранцы. Е. С. Графъ Воронцовъ предложилъ тостъ за здравіе Е. В. Короля Великобританскаго, а Лордъ Дургамъ, за здравіе Его Величества Государя Императора и за непрерывное продолженіе дружественныхъ сношеній, существующихъ между двумя Державами. — Вчера Посолъ обѣдалъ у Г. Одесскаго Градоначальника, А. И. Левшина.

1-го Октября.

Англійскій Посолъ, Лордъ Дургамъ, выѣхалъ отсюда въ С. Петербургъ, 28-го Сентября въ Субботу, въ десять часовъ утра. Гг. Дринкватеръ и де Роусъ сопровождаютъ его до Бѣлой-Церкви, гдѣ Его Императорское Величество будетъ дѣлать смотръ нѣкоторымъ корпусамъ войскъ; отсюда эти Офицеры возвратятся и отправятся на пароходѣ *Плутонъ* для обозрѣнія нѣкоторыхъ Черноморскихъ портовъ. Лордъ Дургамъ посѣтилъ, во время своего пребыванія въ нашемъ городѣ, главные наши заведенія, между прочимъ, Ришельевскій Лицей, Публичную Библиотеку, Госпиталь, Еврейское Училище и проч. (Од. В.)

Кронштадтъ, 6-го Октября.

Шведскій корабль *Юссатіанъ*, шкиперъ *Классенъ* шедшій изъ Матанзаса съ грузомъ сахара и сигаръ въ трехъ миляхъ къ сѣверовостоку отъ остро-

кantorze fabryki drukowane lub pisane, z jego podpisem, ogólne prawidła porządku, jaki powinien się zachowywać w niej przez robotników.

§ 7.

Wyżey wypisane prawidła fabryk i zakładów, książeczki rachunkowe i księgi biorą się za zasadę przy rozbieganiu sporów między właścicielami fabryk a majstrami.

§ 8.

Wszelkiego tytułu włóścianie skarbowi i mieszczańskie, którzy weszli za umową do fabryki lub jakiego zakładu dla robót, w razie żądania ich i właściciela pozostać na fabryce nad termin wydanej im karty uwolnienia lub pasportu, jeżeli mają prawo do ich otrzymania na czas dalszy, nie są obowiązani stawić się dla tego sami do miast, i właścicielowi, u którego przebywają, samemu zostawiają się, aby udawał się do miejsca należącego dla otrzymania nowych świadectw. Dla łatwiejszego ponowienia biletów Adressowych Kantorów, pozwala się właścicielowi, pod odpowiedzialnością jego posyłać wszystkie bilety robotników, na fabryce jego pracujących, którym terminu upłynęły, wspólnie z wypadającymi pieniędzmi, przez jednego pełnomocnika do pomienionych Kantorów, które nie mają żądać na to osobistego tych robotników stawienia się.

§ 9.

Pasporta lub bilety Adressowego Kantoru dla ludzi tych powydawane, chowają się u właściciela zakładu, lecz ten jest obowiązany wydawać je niezwłocznie temu, do kogo należą, jak tylko robotnik, po upływie umówionego terminu swojego najmu, zrobiwszy z właścicielem rozrachunek, nie zechce dłużej u niego zostawać, a ten nie będzie miał prawnych przyczyn do dalszego jego zatrzymywania.

§ 10.

Niniejsze prawidła jedynie na ten raz przepisują się dla fabryk i zakładów, znajdujących się w obu Stolicach i w ich okolicach; lecz w dalszym czasie, za staraniem Gubernatorów Cywilnych, mogą być rozciągnięte i na inne znaczniejsze miasta rękodzielnicze i wielkie fabryki, po powiatach będące, po uprzednim przedstawieniu o tém przez Ministra Skarbu do Komitetu PP. Ministrów.

Oryginał podpisał: *Prezydent Rady Państwa Nowosilcow.*

— Jego CESARSKA MOŚĆ, na skutek przedstawienia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, uczynionego na odezwę Noworossyjskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora, i po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów dnia 28 Maja teraźniejszego roku NAWYŻEY rozkazać raczył: dopuścić ustanowienia w zatoce Achmeczetskiej roгатki kwarantannowej w sposobie próby na lat cztery, według etatu, jaki istnieje dla podobnej roгатki w Jaltcie, z wydawaniem na jej utrzymanie po 1,150 rubli na rok z Podskarbstwa Państwa i z dołączeniem tej roгатki do Teodozyjskiego Okręgu Kwarantannowego, z tym warunkiem, aby po upływie tego terminu, Hrabia Woroncow uczynił ostateczne w tym przedmiocie przedstawienie. (G. S.)

Odessa, dnia 27 Września.

Zawczora dany był przez JW. Hrabiego M. S. Woroncowa, dla Posła Angielskiego Lorda Durhama, wielki obiad, na który zaproszeni byli: PP. Drinkwater, de Rous i Kinert, przybyli z Posłem, tudzież przednieyszy z miasta, wojskowi i cywilni urzędnicy, cudzoziemscy Konsulowie, poczetni kupcy i niektórzy cudzoziemcy. Hrabia Woroncow wniósł toast zdrowia N. Kr. Jmci Brytanii Wielkiej, a Lord Durham, zdrowia N. J. J. N. Cesarza Jegomości Wszech-Rossyji i nieustannego trwania przyjacielskich związków, będących między dwoma Państwami. — Wczora Poseł był na obiedzie u P. Naczelnika miasta Odessy, A. I. Lewszina.

Dnia 1go Października.

Poseł Angielski Lord Durham, wyjechał ztąd do St. Petersburga, 28go Września w sobotę, o godzinie 10 zrana. PP. Drinkwater i de Rous towarzyszą mu do Białej-Cerkwi, gdzie NAWYŻEY Cesarz Jegomość czynić będzie przegląd niektórych korpusów wojsk; ztąd ci oficerowie powrócą i pojadą na parochodzie *Pluton*, dla obejrzenia niektórych portów Czarnomorskich. Lord Durham, w czasie swego w mieście naszym bawienia, odwiedził główne nasze zakłady, między innemi, Liceum-Richelieu, Publiczną Bibliotekę, Szpital, Szkołę Żydowską i t. d. (G. O.)

Kronsztadt, dnia 6 Października.

Określ Szwedzki *Jossatian* szypa *Klassena*, który płynął z Matanzas z ładunkiem cukru i cygarów, o trzy mile na północy-wschod od wyspy Seskara, dnia 2go

ва Сескара, 2-го числа сего мѣсяца, столкнулся съ другимъ кораблемъ, и пошелъ ко дну; весь экипажъ спасенъ, и вчера прибылъ сюда.

8-го Октября.

Сего числа по полудни въ 2 часа, 15 минутъ, прибылъ къ здѣшнему порту изъ Данцига Россійскій пароходъ *Наслѣдникъ*, подъ управленіемъ Шкипера Г. Боса, съ товаромъ, безъ пассажировъ. Онъ остановился на Кронштатскомъ рейдѣ, потому, что вода менѣе ординарной на 1½ футъ; лишь только вода прибуетъ, онъ отправится къ С. Петербургскому порту, для разгрузки. Плаваніе его было сюда изъ Данцига 74 часа. (Сбв. II.)

Гапсаль, 26-го Сентября.

Сегодня прибыли къ здѣшнему порту три матроса потерпѣвшаго крушеніе Шведскаго шкенера *Катериненбергъ*. Это судно, на пути изъ Риги въ Выборгъ, съ грузомъ ячменя, 20-го Сентября, при туманѣ, получило течъ, близъ острова Одисгольма, отъ чего грузъ оного разбухъ и, при оказавшихся трещинахъ, судно пошло ко дну. Въмѣстѣ съ оными потонули шкиперъ *Линдгрэнъ*, штурманъ и трое матросовъ. Прибывшіе же въ Гапсаль три человека спаслись на шлюбкѣ, въ которой три дня носимы были волнами по морю, и наконецъ доплыли въ Шпитганъ 23-го числа, откуда доставлены въ Гапсальскій портъ надзирателемъ тамошняго отряда пограничной стражи. (К. Г.)

Варшава, 22-го Октября.

Его Императорское Величество будетъ осматривать войско, собранное при Брестъ-Литовскомъ, куда уже отправилось много Генераловъ и Офицеровъ Штаба Дѣйствующей Арміи; на сихъ дняхъ ожидаютъ ихъ обратно.

24-го Октября.

Всеимлостивѣйшій нашъ Государь Императоръ, въ прошедшій Вторникъ, въ 6 часовъ вечера, отправился изъ Бреста-Литовскаго чрезъ Житомиръ въ Кіевъ.

25-го Октября.

Генераль-Адъютантъ, Начальникъ Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, Князь *Горчаковъ* возвратился изъ Бреста.

— На сихъ дняхъ получено въ Варшавѣ частное письмо изъ Праги въ Богеміи отъ 13-го ч. с. м., въ коемъ между прочимъ содержится: „Мы недавно имѣли щастіе узрѣть въ столицѣ нашей Августѣйшаго Императора Всей Россіи, который въ первый разъ благоволилъ посѣтить сей древній городъ. На пути Своемъ въ Вѣну, Великій Сѣверный Самодержецъ, хотя весьма мало былъ въ нашемъ городѣ, однако снискалъ всѣхъ сердца, а видъ Его пролилъ въ душу каждого неизъяснимую радость, кому только судьба позволила видѣть лице сего Монарха, Повелителя великаго и могущественнаго народа.“

— Изъ Кракова уведомляютъ, что Императоръ Австрійскій, отозвалъ изъ сего города Губернскаго Совѣтника *Лорена*, бывшаго здѣсь Резидентомъ, поручивъ ему другую должность, а на мѣсто его назначилъ Секретаря Посольства *Лимана*.

— Императорско-Россійскій Генеральный Консулъ въ Царствѣ Польскомъ, Баронъ *Эксперъ*, на сихъ дняхъ отправился на нѣсколько мѣсяцевъ въ Италію, для поправленія здоровья. Во время его отсутствія исправлять будетъ его должность Чиновникъ сегожъ Консулата *Кукишъ*. (Г. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 19-го Октября.

Его Величество Король вчера возвратился въ здѣшнюю столицу.

— ИИ. К.К. Высочества Наслѣдный Принцъ съ Супругою, также Е. К. Высочество Принцъ *Вильгельмъ* (Королевскій сынъ) и Ея К. Высочество Его Супруга прибыли изъ Эрмандорфа.

— ИИ. К.К. Высочества Принцъ и Принцесса Наслѣдственные *Мекленбургъ-Шверинскіе*, прибыли изъ Праги.

— Ея Свѣтл. Принцесса *Лигницкая* сюда возвратилась. (А.Р.С.З.)

20-го Октября.

16-го ч. с. м. въ 8 часовъ вечера, Августѣйшая Россійская Императрица съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княжною ОЛГОЮ, возвращаясь изъ Фришбаха, прибыла въ Бреславль, гдѣ Высочайшіе сии Гости встрѣчены были многочисленными жителями, съ радостными восклицаніями при колокольномъ звонѣ. Городъ былъ великолѣпно иллюминированъ. Императрица изволила остановиться въ Королевскомъ Дворцѣ и на другой день поутру отправилась въ Калишъ. (Г. С.)

23-го Октября.

Графъ *Фикельмонъ* Императорско-Австрійскій

t. m. starł się z drugim okrętem, i potonął: cały ekwipaż został uratowany i tu przybył.

Дня 8.

Дня dzisiejszego o godzinie 2giey i minucie 15tey z południa przybył z Gdańska do tutejszego portu Rosyjski parochód, *Następcą*, pod naczelnictwem szypira P. Bosa z towarem, lecz bez podróznich. Stanął na Kronsztadskiej reydzie, dla tego, że woda jest mniejszą od zwyczajnej na 1½ stopy; jak tylko woda przybędzie, wypłynie do portu St. Petersburgskiego, dla wyładowania. Podróż jego z Gdańska trwała 74 godziny. (P. P.)

Hapsal, dnia 26 Września.

Dzisiaj przybyli do tutejszego portu trzej maytkowie, ze Szwedzkiego szoneru *Katerinenberg*, który uległ rozbiciu. Statek ten na drodze z Rygi do Wyborga, z ładunkiem jęczmienia, dnia 20go Września, podczas mgły, został przedziurawiony, niedaleko wyspy Odisholmu, od czego ładunek rozbrząkł, i z przyczyny szczelin statek potonął. Przytém utonęli, szypier *Lindgren*, stérnik i trzej maytkowie. Przybyli zaś do Hapsalu trzej ludzie uratowali się na szalapie, w której przez trzy dni miotani byli nawałnicą po morzu, i nakoniec dostali się do Szpithan dnia 23go, zkąd przeprowadzeni zostali do portu Hapsalskiego, przez tamecznego Dozorcę oddziału pogranicznej straży. (G. H.)

Warszawa, 22 Pazdziernika.

NAYJAŚNIEJSZY PAN ma oglądać woysko, zebrane pod Brześciem-Litewskim, dokąd wyjechało już wielu Jenerałów i Oficerów Sztabowych czynney Armii; w tych dniach spodziewani są oni z powrotem.

Дня 24.

— NAYJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL, PAN nasz miłościwy, w przeszły wtorek o godzinie 6tey wieczorem wyjechał z Brześcia-Litewskiego przez Żytomierz do Kijowa.

Дня 25.

JO. Xiążę *Gorczałow* Jenerał-Adjutant, Szef Sztabu Głównego czynney Armii, powrócił z Brześcia.

— Odebrany w tych dniach w Warszawie list prywatny z Praги w Czechach, pisany pod dniem 23 bieżącego miesiąca, opiewa między innemi: „Mielśmy szczęście świeżo oglądać NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA Wszech-Rossyy, który po raz pierwszy raczył odwiedzić grod naystarożytniejszy. W przejeździe Swoim do Wiednia, Wielki Władca Północy, lubo przez krótką nader chwilę zabawił w naszym mieście, przecież pozyskał Sobie wszystkich serca, a widok Jego wiał w każdego duszę radość niewymowną, komu tylko dozwolił los oglądać oblicze Mонарху, Wielkiego i Potężnego ludu.“

— Donoszą z Krakowa, że NAYJAŚNIEJSZY Cesarz Austriacki, przeznaczywszy inne urzędowanie Radcy Gubernialnemu *Lorenc*, dotychczasowemu Rezydentowi swemu w Krakowie, odwołał go z tego miasta, a na jego miejsce mianował Sekretarza legacyi *de Liehman*.

— Konsul Jeneralny Cesarzsko-Austriacki w Królestwie Polskim, Baron *Oechsner*, wyjechał w tych dniach na kilka miesięcy do Włoch, w celu poratowania zdrowia. W niebytności jego, zastępować go będzie Urzędnik tegoż Konsulatu *Kuksz*. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 19 Października.

Nayjaśniejszy Król Jegomość wczora do tutejszej powrócił stolicy.

— II. K. K. W. Xiążę *Następcą* Tronu i Małżonka jego, tudzież J. K. W. Xiążę *Wilhelm* (syn Króla), i Jey K. W. Xiężna Małżonka jego, z *Erdsmansdorffu* przybyli.

— Ich K. K. W. Xiążę i Xiężna Dziedziczni *Meklenbursko-Szweryńscy*, z Praги tu przybyli.

— JO. Xiężna *Lignicka* tu powróciła. (А.Р.С.З.)

Дня 20.

Дня 16 b. m. o godzinie 8 wieczorem, N. Cesarzowa Rossyjska z Jey Cesarzową Wysokością WIELKĄ Xiężniczką OLGĄ, wracając z Fischbach, przybyła do Wrocławia, gdzie NAYJAŚNIEJSI Ci Goście, przyjeździeli przez zgromadzonych licznie mieszkańców, radośnymi okrzykami przy odgłosie wszystkich dzwonów. NAYJAŚNIEJSZA Cesarzowa raczyła wysiąść w królewskorzadowym gmachu, a nazajutrz rano, udała się do Kalisza. (G. C.)

Дня 23.

Hrabia *Ficquelmont*, Cesarzsko-Austriacki Mar-

Фельдмаршалъ-Поручикъ, Тайный Советникъ, Посланникъ при Императорско-Россійскомъ Дворѣ 20-го ч. прибылъ изъ Праги, и на другой день отправился въ Петербургъ.

— ИИ. КК. Высочества Герцога и Герцогиня Мекленбургъ - Шверинскіе отправились въ Лудвигслюсть.

— Газеты: Journal des Débats, Constitutionnel, Gazette de France и Quotidienne сегодня здѣсь не получены. (A.P.S.Z.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 10-го Октября.

Его Величество Императоръ Всероссійскій 10-го Октября обѣдалъ въ Шенбрунѣ вмѣстѣ съ Августѣйшею Императрицею, Матерью, съ Е. И. Высочествомъ Эрцгерцогомъ Палатиномъ, нарочно прибывшимъ изъ Пресбурга, по полученіи извѣстія о прѣздѣ Императора Россійскаго, и съ другими, находящимися здѣсь Членами Императорской Фамиліи, и послѣ обѣда обратно выѣхалъ въ Прагу. — Его Императорское Величество, какъ при выѣздѣ изъ Шенбруна, такъ и проѣздѣ чрезъ улицы города, повсюду былъ привѣтствованъ многочисленнымъ народомъ, обрадованнымъ Его лицезрѣніемъ.

Августѣйшій Императоръ НИКОЛАЙ, сѣтуя вмѣстѣ съ нами о кончинѣ въ Бозѣ Почившаго, и желая воздать ему, какъ Другу и Союзнику, послѣдній долгъ почтенія, отправился сегодня поутру, соблюдая строжайшее инкогнито, въ Монастырь ОО. Капуциновъ, велѣлъ открыть Императорскія гробницы, и показать гробъ, заключающій смертные останки Августѣйшаго Покойника. Сильно растроганный пробылъ тутъ нѣкоторое время, молился и съ слезами сокрушенія оставилъ гробъ Императора.

И такъ Августѣйшій Императоръ НИКОЛАЙ ободривъ и обрадовавъ жителей Вѣны Своимъ присутствіемъ принесъ и усопшему послѣдній привѣтъ и тѣмъ въ сердцахъ жителей столицы и всей Австрійской Монархіи оставилъ несокрушимый памятникъ.

— Слышно что Князь Павелъ Эстергази откажется отъ должности Посланника въ Лондонѣ; его преемникомъ именуютъ уже нынѣшняго Посланника при Ст. Петербургскомъ Дворѣ Графа Фикельмона.

— Князя Меттерниха ожидаютъ сюда 12-го ч. с. м. обратно.

14-го Октября.

Императорскій Дворъ перешелъ сегодня изъ Шенбруна въ здѣшній дворецъ. Ихъ ВВ. Императора и Императрицу завтра ожидаютъ обратно. Жители приготавливаются къ торжественному Ихъ принятію. Князь Меттернихъ и Графъ Коллоратъ вчера возвратились.

Тріестъ, 5-го Октября.

Извѣстія изъ Скордіи отъ 21-го Сентября сообщаютъ о вступленіи Султанскаго войска въ сей городъ; при чемъ не было никакихъ безпорядковъ. Распри между Гафизъ-Пашею и жителями будутъ судимы по справедливости, а послѣ разбирать станутъ преступленія частныхъ лицъ. (G. C.)

Г Е Р М А Н І Я.

Франкфуртъ, 11-го Октября.

Сегодня прибылъ сюда Его Императорское Высочество Великій Князь Россійскій МИХАИЛЬ, слѣдуя изъ Теплица въ Биберику; также прибылъ сюда Владѣтельный Герцогъ Нассаускій. (G. C.)

15-го Октября.

Генераль-Адъютантъ Его Величества Императора Всероссійскаго, Графъ Орловъ, прибылъ сюда изъ Петербурга. (D. P.)

Мангеймъ, 9-го Октября.

Сегодня вечеромъ Ея Императорское Высочество, Великая Княгиня Россійская ЕЛЕНА, съ тремя старшими Своими Дщерями, Великими Княжнами, сюда прибыла и завтра отправляется въ Биберику. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 10-го Октября.

Князя Таллейрана въ концѣ с. м. ожидаютъ въ Парижѣ. Также ожидаютъ Княгиню Дино и Ливенъ.

— Г. Боурингъ прибылъ сюда съ порученіями Англійскаго Правительства къ здѣшнему, касательно торговыхъ сношеній между Англіею и Франціею.

— Поскольку прямая дорога изъ Байонны въ Мадридъ пресѣчена Карлистами, то должно было положить другую чрезъ горы, которая по причинѣ дождливой нынѣ погоды, затруднительна и опасна.

— Говорятъ, что Генераль Гариспъ уведомили Военнаго Министра о безпрестанныхъ вторженіяхъ Карлистовъ въ границы Франціи, и требовалъ опредѣлительной инструкціи, какъ ему поступать въ подобныхъ

случаяхъ. — Polny Porucznik, Radca Tayny i Poseł przy Cesarzsko-Rossyyskim Dworze, przybył tu dnia 20go z Pragi i nazajutrz wyjechał do St. Petersburga.

— Ich Kr. WW. Xięstwo Meklenbursko-Szweryński do Ludwigsłustu wyjechali.

— Gazety: Journal de Débats, Constitutionnel, Gazette de France i Quotidienne, dzisiaj tu nie przyszły.

(A.P.S.Z.)

A U S T R I A.

Вiedeń, dnia 10 Października.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Rosyyski, obiadował dnia 10go Października w Schönbrunn, z Najjaśniejszą Cesarzową, Matką, z J. C. K. Wysokością Arcy-Xięciem Palatynem, przybyłym umyślnie z Presburga na wiadomość o przyjeździe NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Rosyyskiego i z innemi obecnymi tu Członkami Familii Cesarzowskiej, i odjechał z powrotem do Pragi. — J. C. K. Mość, tak przy odjeździe z Schönbrunn, jako też przejeżdżając przez ulice miasta, wszędzie wiwatami przyzywany był od licznie zgromadzonego ludu, uradowanego Jego widokiem.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ NIKOŁAJ, chcąc Dostojnemu zmarłemu, którego stratę, jako Przyjaciela i Sprzymierzeniec jego razem z nami opłakuje, ostatnie okazać uszanowanie, udał się dzisiaj rano w największym incognito do klasztoru OO. Kapucynów, kazał Sobie groby Cesarzkie otworzyć i zaprowadzić do trumny, zawierającej śmiertelne szczątki Najjaśniejszego nieboszczyka. Widocznie wzruszony bawił czas niejaki w tém miejscu, modlił się i z rozrzewnieniem grób Cesarza opuścił.

Tak NAJJAŚNIEJSZY CESARZ NIKOŁAJ, uradowawszy i pokrzepiwszy żyjących mieszkańców Wiednia obecnością Swoją, zmarłemu także ostatnią wyświadczył przysługę, i przez to w sercach mieszkańców tej stolicy i całej Monarchii Austrjackiej, niepożyty wystawił pomnik.

— Słychać tu, że Xiążę Paweł Esterhazy, usunie się od obowiązków poselskich w Londynie; na jego Następcę przeznaczają już dotychczasowego Posła w Petersburgu, Hrabiego Ficquelmont.

— Xiążę Metternich, spodziewany tu dnia 12go b. m. z powrotem.

Dnia 14.

Dwór Cesarzski przeprowadził się dzisiaj z Schönbrunn do zamku tutejszego. Najjaśniejsi Cesarz i Cesarzowa, spodziewani jutro z powrotem. Mieszkańcy gotują się na Ich uroczyste przyjęcie. — Xiążę Metternich i Hrabia Kollowrath, powrócili wczora.

Triest, dnia 5 Października.

Doniesienia ze Skodry, daty 21go Września, mówią o weyściu Sułtańskiego woyska do tego miasta; przy czém nie popełniono żadnych zbrodni. Spór między Hafizem Paszą, a mieszkańcami, ma być podług zasad słuszności rozstrząsniony, a potem mają być rozpoznawane przewinienia pojedynczych osób. (G. C.)

N I Е М С У.

Frankfort, dnia 21 Października.

Dnia dzisiejszego przybył tu Jego Cesarzowska Wysokość WIELKI Xiążę Rosyyski MICHAŁ, jadący z Cieplie do Biberich; przybył także Panujący Xiążę Nassauski. (G. C.)

Dnia 15.

Jenerał-Adjutant NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Jego-mości Wszech-Rossyy, Hrabia Orłow, przybył tu z Petersburga. (D. P.)

Manheim, 9go Października.

Dziś wieczorem przybyła tu JEJ CESARSKA WY-SOKOŚĆ WIELKA Xiężna Rosyyska HELENA, z trzema starszemi Wielkimi Xiężniczkami córkami Swoimi. JEJ CESARSKA WY-SOKOŚĆ udaje się jutro do Biberich. (G. C.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 10 Października.

Xiążę Talleyrand spodziewany przy końcu b. m. w Paryżu. Spodziewane są także Xiężna Dino i Xiężna Lieven.

— Przybył tu Pan Bowring, w zleceniach Rządu angielskiego do tutejszego, dotyczących stosunków handlowych, między Anglią i Francją.

— Ponieważ prostą drogę z Bajonny do Madrytu przecięli Karliści, musiano więc obrać inną przez góry, która dla panującej teraz wilgotnej pory czasu, jest utrudniająca i niebezpieczna.

— Mówią, że Jenerał Harispe doniósł Ministrowi wojny o nieustających napadach Karolistów na granicę francuską, i żądał dokładniejszych instrukcyj, jak w podobnych zdarzeniach postąpić mu wypada. Miano

случаяхъ. Онъ будто бы получилъ отвѣтъ, чтобы Французскіе солдаты воздержались стрѣлять.

— Французскія газеты содержатъ слѣдующія извѣстія изъ Мадрита отъ 2-го ч. Октября: „Отличительнымъ и явнымъ свойствомъ Министерства Г-на Мендизабала есть то, что Г. Вилльерзъ, представитель Англійскаго Кабинета, пользуется особеннымъ и почти неограниченнымъ уваженіемъ Двора и перваго Министра, а Г. Реневаль, какъ бы нарочно, удаленъ отъ оного. Сія разниа не требуетъ толкованія.“ (G.C.)

— *Bon Sens* сообщаетъ извѣстіе, о новомъ заговорѣ на жизнь Короля, котораго будто бы покушались умертвить во время послѣдняго его сюда возвращенія изъ Фонтенебло, гдѣ и задержаны 4 лица.

— Въ Военномъ Министерствѣ происходитъ большая дѣятельность. Республиканская партія кажется замышляетъ теперь привлечь войско на свою сторону, въ чемъ уже она въ нѣсколькихъ мѣстахъ и успѣла.

— Главный Совѣтъ Сѣвернаго Департамента назначилъ 1,200 фр. на сооруженіе памятника Маршалу *Мортье*.

— Въ Музеѣ здѣшняго монетнаго Двора будетъ устроена особенная комната для медалей и монетъ, чеканенныхъ въ царствованіе Наполеона. Въ сей комнатѣ поставлены уже бюсты сего Императора изъ бѣлаго мрамора, при входѣ же въ оную находится надпись: *Зала Наполеона*.

12-го Октября.

Принцъ *Жоанвилъ*, вчера въ полдень изъ своего путешествія возвратился въ Тюльери.

— Государственный Совѣтъ подъ предсѣдательствомъ Г. *Жирода*, открылъ публичные свои засѣданія.

— Перы получили предписаніе Президента, дабы они немедленно прибыли въ Парижъ, для рѣшенія дѣла *Фіески*, о которомъ въ первыхъ 10-ти дняхъ Ноября, представлено будетъ донесеніе.

— Графа *Торрено* ежедневно ожидаютъ изъ Мадрита. (A.P.S.Z.)

13-го Октября.

Г. *Кузензъ* намѣренъ издать разсужденіе о необходимости и возможности соединить всѣ Христіанскія секты въ одну, и сіе сочиненіе думаетъ онъ поднести Папѣ. Журналы въ насмѣшку, присовокупляютъ, что Папа поручить ему исполненіе сего предпріятія.

— Короля и Королеву Бельгійскихъ завтра или послѣ завтра сюда ожидаютъ. Король не пробудетъ болѣе 10 или 12 дней, Королева же Его Супруга желаетъ пробить при родителяхъ около мѣсяца. Нѣкоторые утверждаютъ, что сіе посѣщеніе не исполнится, а по крайней мѣрѣ, будетъ отсрочено, что весьма вѣроятно, поелику празднества въ Фонтенебло отложены. (G.C.)

— Лордъ *Вилліамъ Бентинкъ*, прежній Намѣстникъ Англійскихъ владѣній въ Остъ-Индіи и Генераль *Аллардъ*, Главный Начальникъ войска Короля Лагоры, третьяго дня имѣли честь быть приглашены къ Королю на обѣдъ. — Вчера въ полдень *Мустафа-Решидъ-Бей-Эфенди*, бывшій донинѣ временно Посломъ Высокой Порты въ Парижъ, имѣлъ у Короля публичную аудіенцію, въ которой поднесъ Е. К. Велич. уполномочіе Султана на утвержденіе его Посланникомъ при Королѣ Французовъ. *Решидъ-Бей* въ сопровожденіи всѣхъ особъ посольства и перваго Королевскаго Переводчика Г-на *Жуанензъ*, съ обыкновенными обрядами былъ введенъ на аудіенцію. Засимъ представлялся онъ Королеву, Принцамъ и Принцессамъ Королевскаго Дома, а послѣ въ той же парадной каретѣ, въ которой прибылъ, отвезенъ въ свое жилище.

— Вчерашній номеръ *Gazette Quotidienne* задержанъ, вѣроятно за то, что издатель въ особомъ приложеніи напечаталъ еще разъ письмо, за которое недавно Графъ *Кергеорлай* и издатель Ежедневной Газеты Г. *Дьеде*, по приговору присяжныхъ, признанныхъ ихъ виновными, осуждены на 4 мѣсячное заключеніе и уплату 2,000 фр. пени.

— Одна оппозиціонная газета напечатала: „Формированіе Карлистскихъ войскъ въ провинціяхъ Бискайскихъ, Наваррѣ и Каталоніи, производится успѣшно. Мы не привыкли закрывать глаза предъ свѣтомъ истины, и должны откровенно сказать, что сіе формированіе идетъ исполнскими шагами. Такъ на пр. *Донъ-Карлосъ* 2-го ч. с. м. при *Эстеллѣ*, дѣлалъ смотръ 19-ти баталіонамъ, которые одушевлены величайшимъ рвеніемъ къ его пользамъ. Это намъ извѣстно отъ одной особы, видѣвшей 5-го ч. собственными глазами при *Онатѣ* 52 орудія, изъ коихъ 25 были съ полною упряжью; также привезли 12 орудій большаго калибра, назначеніе коихъ неизвѣстно. Главное

отвѣдѣть, чтобы żołnierze francuzcy wstrzymywali się od strzelania.

— Газеты французскіе zawierają następującą wiadomość z Madrytu, datowaną d. 2 Października: „Jest to czynem, charakteryzującym Ministerstwo Pana *Mendizabal* i widocznym dla każdego, że Pan *Villiers*, reprezentant gabinetu angielskiego, znajduje szczególne i prawie nieograniczone względy u dworu i u pierwszego Ministra, a Pan *Rayneval* zdaje się na umyśle oddalonym trzymać. Ta sprzeczność nie potrzebuje komentarza.“ (G.C.)

Bon Sens ma wiadomość, że znowu odkryty został śpisek na życie Królewskie, i że Król w ostatniej podróży swej z Fontainebleau tu powracając miał być zabity; w Fontainebleau 4 osoby zostały aresztowane.

— W Ministerjum woyskowym wielka czynność panuje. Stronnictwo republikańskie zdaje się umyśliło teraz woysko na swą stronę przeciągnąć, co się mu już w kilku mieyscach udało.

— Rada Główna departamentu Północnego uchwaliła 1,200 fr. na wystawienie pomnika dla Marszałka *Mortier*.

— W Muzeum tutejszey mennicy urządzony będzie osobny pokoy, dla medalów i monet, bitych za rządów Napoleona. Postawiono już w tym pokoju popiersie Cesarza z białego marmuru, nad wejściem do pokoju jest napis: *Sala Napoleona*.

Dnia 12.

Xiążę Joinville wczora o południu z podróży swej do Tuilleryow powrócił.

— Rada Stanu wczora pod prezydencyą P. *Girod* rozpoczęła publiczne swe posiedzenia.

— Parowie otrzymali wezwanie Prezydenta, ażeby co najszybciej do stolicy przybywali, dla sądenia sprawy *Fieschiego*, o której rapport w pierwszych 10ciu dniach Listopada zdawany będzie.

— Codziennie oczekują Hrabiego *Torreno* z Madrytu. (A.P.S.Z.)

Dnia 13.

Pan *Cousin* ma zamiar wydać rozprawę o potrzebie i możności zjednoczenia wszystkich sekt Chrześciańskich w jedną, któreto dzieło postanowił dedykować Papieżowi. Dzienniki żartują z niego, dodając, że wykonanie tego zamiaru Papież jemu poleci.

— Król i Królowa Belgów są tu spodziewani jutro lub pojutrze. Król nie zabawi dłużej nad dni 10 lub 12; Królowa zaś, jego małżonka, życzy sobie cały miesiąc przy rodzicach przepędzić. Niektórzy utrzymują, że zamierzone odwiedziny nie przyjdą do skutku, a przynajmniej, że odłożone zostały, co nie jest niepodobnem, ponieważ uroczystości w Fontainebleau, zawieszono. (G.C.)

— Lord *William Bentinck*, dawniejszy Wielkorządca posiadłości angielskich w Indyach - Wschodnich i Jenerał *Allard*, Wódz Naczelný woyska Króla Lahory, wczora mieli zaszczyt być zaproszonymi do stołu Królewskiego. — Wczora o południu *Mustafa-Reszid-Bey-Effendi*, który dotąd był akkredytowanym Posłem Wysokiej Porty w Paryżu, miał publiczną u Króla audyencyą, na której złożył J. K. M. list Sułtana, uwierzytelniający go w charakterze Posła przy Królu Francuzów. *Reszid-Bey*, towarzyszony od wszystkich osób poselstwa i pierwszego tłumacza Królewskiego, Pana *Jouannin*, ze zwyczajnymi obrzędami był na tę audyencyą wprowadzony. Bezpośrednio potem złożył swe uszanowanie Królowej, tudzież Xiążętom i Xiężniczkom Królewskiego Domu, po czém, w tymże pojeździe obrzędowym, w którym na audyencyą przybył, do mieszkania swego został odwieziony.

— Wczorajszy numer Gazety Codziennej został skonfiskowany, za to zapewna, że wydawca w osobnym dodatku, jeszcze raz wydrukował list, za który niedawno Hr. *Kergorlay*, i wydawca Gazety Codziennej, Pan *Dieudé*, po ich uznaniu przez Przysięgłych za winnych, na 4ry mjesiące więzienia i 2,000 fr. winy skazani zostali.

— Czytamy w jednej z gazet oppozycyjnych: „Militarna organizacya Karolistów w prowincyach Biskajskich, Nawarrze i Katalonii, szybkie czyni postępy. Nie mamy zwyczaju przed światłem prawdy oczu zamykać, i musimy otwarcie wyznać, że ta organizacya olbrzymiemi postępuje kroki. Tak np. *Don Carlos* 2go t. m. pod *Estellą* odbywał przegląd 19tu batalionów, które za jego sprawą największym zapatem są ożywione. Mamy to z opowiadania osoby, która 5go pod *Onate*, własnymi oczami widziała 52 dział, a z nich 25 z zupełnym uprzągiem; wyszło też 12 dział wielkiego kalibru, przeznaczenie których niewiadome. Dowództwo naczelne w Katalonii powierzone jest Hrabieciu *Espa-*

начальство въ Каталоніи ввѣрено Графу *Эспаньи*, который до истеченія года, обѣщалъ выстроить 20 батальоновъ, и если дѣла и дальше стольже будутъ удачны, то онъ еще и скорѣе поставитъ сіе войско. Мы однажды сказывали уже, что Мадридскому Правительству не должно терять времени, и нынѣ тоже повторяемъ.

— Изъ Байонны отъ 8-го ч. сообщаютъ, что Карлисты при Бормео отняли два рыбацкіе бота, на которыхъ крейсируютъ около береговъ.

14-го Октября.

Король занимался вчера съ Министрами Юстиціи, Просвѣщенія, Морскимъ и Иностранныхъ Дѣлъ.

— Сегодняшній *Мониторъ* обнаруживалъ почтовую конвенцію, заключенную между Франціею и Великимъ Герцогствомъ Баденскимъ, 20-го Августа подписанную, а 3-го ч. с. м. утвержденную Королемъ.

— Мы получили изъ Анконы по 1-е ч. Октября слѣдующія извѣстія: до сего времени не было холеры ни въ городѣ, ни въ окрестностяхъ. Здоровье войскъ въ наилучшемъ состояніи.

— Многія газеты повторяютъ, что *Морея*, исполняя свое намѣреніе, ничего не ѣсть, вчера вечеромъ въ заключеніи умеръ отъ голоду.

— *Indicateur* напечаталъ: „*Донъ-Карлосъ*, отличающійся мужествомъ, коего отъ него не ожидали, намѣренъ дать сраженіе, и при Эстеллѣ произведетъ главныя маневры 20,000 пѣхоты и 4 эскадронамъ вполнѣ вооруженныхъ уланъ. *Кордова* вѣроятно приметъ сраженіе; его войска сами этого желаютъ.

— Одна здѣшняя газета содержитъ: „Напечатанныя въ *Журналѣ Првнѣй* въ пользу *Донъ-Карлоса* статьи, произвели въ Англіи стольже большое впечатлѣніе, какъ и во Франціи, и даже подали Лорду *Пальмерстону* поводъ, требовать посредствомъ дипломатической ноты, объясненія замысловъ Франціи, при чемъ сказано, что Англійское Министерство опредѣлило рѣшительно, поддерживать дѣло *Маріи Христины* всѣмъ своимъ вліяніемъ. Князь *Броли* будтобы на сіе далъ отвѣтъ: что Правительство не можетъ отвѣтствовать за статьи печатаемыя въ той или другой газетѣ, хотябы даже и Министерскій *Журналъ* сіе сдѣлалъ; впрочемъ *Журналъ Првнѣй* о положеніи воюющихъ въ Испаніи сторонъ написалъ правду; въ заключеніе утвердилъ, что Французское Правительство будетъ вспомоществовать Королеву *Маріи Христины* дотолѣ, пока Министры Ея не предадутся революціонной партіи. Сомнѣваются, чтобы Лордъ *Пальмерстонъ* былъ доволенъ симъ отвѣтомъ.“

15-го Октября.

Графъ *Себастьяни* имѣлъ вчера у Короля аудиенцію. *Bon sens* утверждаетъ, что въ Министерствѣ опять большое несогласіе, а Г. *Себастьяни* представляется посредникомъ.

— Генераль *Мина* третьяго дня выѣхалъ изъ Пау, гдѣ возвращаясь съ водѣ, постоянно находился. Его здоровье совершенно поправилось. Говорятъ, что онъ слѣдуетъ въ Вандерскій портъ, откуда на Испанскомъ бригѣ намѣренъ отплыть въ Барселону. Сухопутно нерѣшился онъ ѣхать, опасаясь попасть въ руки Карлистовъ. — Карлисты привезши два орудія подъ Ирунъ, начали стрѣлять въ крѣпость при Бидассоа. Слабый гарнизонъ защищавшій сіи укрѣпленія въ большомъ находился страхѣ. Къ сожалѣнію, должно сказать, что сія крѣпость не выдержитъ надлежащей осады.

16-го Октября.

Король третьяго дня давалъ отпускную аудиенцію Графу *Сентъ-Олеръ*, отправляющемуся въ Вѣну на мѣсто своего назначенія. Вчера Король занимался съ разными Министрами.

— Вице-Адмираль, Графъ *Риньи*, отправившійся недавно къ женѣ своей (въ Глинъ подъ Монсомъ въ Бельгіи), теперь тамъ заболѣлъ, и сіе замедлитъ пріѣздъ его въ Парижъ.

— На Филиппинскихъ островахъ учрежденъ Французскій Консулатъ 1-го класса. Г. *Барро*, прежній Французскій Консулъ въ Новой-Картаненъ, получилъ сіе новое мѣсто, и постоянно проживать будетъ въ Манилѣ.

— Въ Тулонѣ дѣлаются большія приготовленія, къ походу противу *Абделъ-Кадера* въ Африкѣ. Три линійные корабли, 10-го ч. собирались отплыть въ портъ Вандръ, дабы взять войска, назначенныя въ Африку. Въ Магонъ присоединятся къ нимъ 2 другіе линійные корабли, нѣсколько фрегатовъ и легкихъ ботовъ.

— При открытіи сегодня биржи, разнесся слухъ, что Гг. *Ардоенъ* и *Комп.* 1-го ч. Ноября будутъ уплачивать проценты Испанскаго долга. Испанскія ассигнаціи вдругъ начали возвышаться, но сіе продолжалось не долго. Замѣчанія *Журнала Првнѣй* о состояніи Каталоніи дѣйствовали тѣмъ вреднѣе, что полученныя изъ другаго мѣста извѣстія о сей провинціи также согласо-

гны, который до конца року, 20 батальоновъ подъ бранію мѣть прирзекъ, и jeżeli rzeczy dalej tak pódą, wcześnief daleko takie wojsko on zbierze. Raz już powiedzieliśmy, że Rząd w Madrycie nie ma czasu do tracenia: i teraz to powtarzamy.”

— Z Bayonny pod d. 8 donoszą, że Karoliści pod Bormeo dwa statki rybackie zabrali, na których przy brzegach krążą.

Dnia 14.

Król pracował wczora z Ministrami sprawiedliwości, oświecenia, marynarki i stosunków zewnątrznych.

— Dzisiejszy numer *Monitora* ogłosił Konwencją Pocztową, między Francją, a W. Xięstwem Badeńskim, zogo Sierpnia podpisaną, a 3go t. m. przez Króla zatwierdzoną.

— Mamy do 1go Pazdziernika wiadomości z Ankonny: do tego czasu, cholery, ani w mieście, ani w okolicach nie było. Stan zdrowia wojsk jest przewyborny.

— Różne gazety donoszą, że *Morey* wczora wieczorem w Conciérgerie, ze skutków dotrzymanego postanowienia, nie nie jeść, umarł.

— *Indicateur* pisze: „*Don Carlos*, okazujący energią, której mu nie przyznawano, chce wydać bitwę, i pod Estellą główną rewią odbył, na której znajdowało się 20,000 piechoty i 4 szwadrony dobrze ekwipowanych proporców. *Cordova* bitwę zapewne przyymie; wojska nalegają go o to.

— Jedna z tutejszych gazet zawiera: „Artykuły w *Dzienniku Rozpraw*, na stronę *Don Carlosa* umieszczone, w Anglii również wielkie wrażenie sprawiły, jak i we Francji. Powodem nawet stały się Lordowi *Palmerstonowi* do żądania, przez notę dyplomatyczną, wytłomaczenia się z zamysłów Francji, i razem do oświadczenia w niej, że Ministerjum Angielskie statecznie postanowiło, sprawę *Maryi Krystyny* całym swym wpływem wspierać. Xiążę *Broglie* na tę notę miał odpowiedzieć: Rząd nie może być odpowiedzialnym za artykuły, w tey lub owej gazecie umieszczone, chociażby nawet dla Ministerjum przychylny dziennik podobnie uczynił; wreszcie *Dziennik Rozpraw* o położeniu walczących w Hiszpanii stronniotw prawdę napisał; zapewnił jednakże, że Rząd Francuzki Królowę *Maryę Krystynę* wspierać będzie, dopóki Ministrowie jej nie oddadzą się w ręce rewolucyjnego stronniotwa. Bardzo wątpią, ażeby Lord *Palmerston* taką odpowiedzią był zaspokoiony.”

Dnia 15.

Hrabia *Sebastiani* miał wczora audyencyą u Króla. — *Bon Sens* utrzymuje, że w Ministerjum wielka znowu niezgoda, i że P. *Sebastiani* gra rolę pośrednika.

— Jenerał *Mina* zawczora z Pau wyjechał, gdzie od powrotu z wód ciągle przebywał. Zdrowie jego zupełnie się poprawiło. Mówią, że jedzie do portu Vendres, skąd na hiszpańskim brygu ma jechać do Barcelony. Łądem drogi przedsięwziąć nie mógł bez obawy narażenia się na wpadnienie w ręce Karolistów. — Karoliści, sprowadziwszy dwa działa pod Irun, zaczęli strzelać do warowni nad Bidassoa. Słaby garnizon, który owych szanów bronił, w wielkiej był obawie. Prawdziwie trudno nie widzieć, że ta warownia formalnego oblężenia wytrzymać nie będzie mogła.

Dnia 16.

Król zawczora dawał audyencyą pożegnania Hrabie *Sainte-Aulaire*, który jest na wyjeździe do Wiednia, miejsca swojego poselstwa. Wczora Król pracował z różnemi Ministrami.

— Wice-Admirał, Hrabia *Rigny*, który nie dawno do żony swej (w Ghlin pod Mons w Belgium) pojechał, jest tam teraz chory, a to odwleka przybycie jego do Paryża.

— Na wyspach Filipińskich ustanowiony został Konsulat Francuzki 1szej klasy. P. *Barrot*, dotychczasowy Konsul w Nowey-Kartagenie, otrzymał nową tę posadę, i zwyczajne przebywanie będzie miał w Manilli.

— W Tulonie wielkie robią przygotowania do wyprawy przeciw *Abdel-Kadera* w Afryce. Trzy okręty liniowe, d. 10go do portu Vendres popłynąć miały, dla zabrania wojsk, do Afryki przeznaczonych. W Mahon mają się do nich przyłączyć 2 inne okręty liniowe, kilka fregat i lekkich statków.

— Z otwarciem dzisiaj giełdy rozeszła się pogłoska, że PP. *Ardouin* i *Kom.* 1go Listopada wypłacać będą procenta długu hiszpańskiego. Papiery hiszpańskie rychło poszły w górę; ale podniesienie się to krótko bardzo trwało. Uwagi *Dziennika Rozpraw* nad stanem Katalonii działały tѣm szkodliwiej, że z innej jeszcze strony o tey prowincyi były wiadomości, które się

вались съ оными. Говорили, что Фигверасъ скоро сдастся на капитуляцию, что поселене Каталоніи съ Карлистами заодно, и что Барселлона со всѣхъ сторонъ будетъ отрѣзана. Изъ другихъ мѣстъ утверждаютъ, что Кордова уклонился отъ сраженія, предложеннаго ему *Донъ-Карлосомъ* при Эстеллѣ. Разныя сіи извѣстія имѣли вредное вліяніе на курсъ Французскихъ ассигнацій. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Туринъ, 5-го Октября.

Герцогиня Пармская будто бы съ нѣкотораго времени сильно недомогааетъ и объявила, что она желаетъ устраниваться отъ Правительственныхъ занятій. Въ такомъ случаѣ *Луккскій* Герцогъ принялъ бы Правленіе Пармскаго Герцогства еще при жизни *Маріи Луизы*.

— По поводу недоразумѣній, происшедшихъ между Португаліею, Король далъ повелѣніе, вооружить весь Сардинскій флотъ, состоящій нынѣ изъ 7 фрегатовъ, 3 корветъ, 3 бриговъ, нѣсколькихъ галеръ и канонерскихъ шлюповъ, и 3 пароходовъ. (G. C.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 10-го Октября.

Уничтоженіе Остъ-Индской монополіи, и возрастающій вывозъ бумажныхъ и шерстяныхъ издѣлій въ Индію, Китай, Сѣверную Америку и на великій Океанъ, болѣе и болѣе привлекаетъ частныя капиталы въ сію важную отрасль торговли.

— Извѣстія изъ Пары въ Бразиліи отъ 8-го Августа печальны. Мятежники Негры и Мулаты, отступившіе вовнутрь края, опять близъ Пары умертвили всѣхъ бѣлыхъ, не щадя даже и дѣтей. Президентъ, для защиты города, приглашалъ въ помощь находившіеся тамъ иностранныя военныя корабли; ибо еслибъ онъ не собралъ довольно войска для укрощенія бунта, то оный болѣе и болѣе распространялся, дошелъ бы напоследокъ и до Марангаоской провинціи.

— Коронація *Мегмеда*, Персидскаго Шаха, совершена 28-го Генваря сего года въ Тегеранѣ. Одинъ Англійскій Офицеръ, возвратившійся недавно изъ Персіи, не можетъ довольно выхвалять пышности, сопровождавшей сей обрядъ. Украшеніе дворца и наряды Князей, которыхъ находилось болѣе ста, въ числѣ коихъ большая часть сыновей покойнаго Шаха, отличались богатствомъ и вкусомъ.

16-го Октября.

Здѣшніе журналы утверждаютъ, что брачныя договоры *Д. Маріи* съ Принцемъ *Фердинандомъ* Саксен-Кобургскимъ, можно почитать конченными. Для заключенія формальнаго обязательства, уже уполномоченъ Графъ *Зарвадео*. Когда послѣдуетъ бракосочетаніе, еще неизвѣстно; но сіе время не далеко. Молодой Принцъ отправится въ Лиссабонъ чрезъ Брюссель и Лондонъ.

— Изъ Рио-Джанейро сообщаютъ, что выборъ Регента и донныя происходить. Кажется вѣроятнымъ, что сей выборъ падетъ на *Аббата Диего Антонио Фейхо*. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Въ Англіи заготовляются двѣ новыя географическія экспедиціи, изъ коихъ одна будетъ отправлена въ Англійскую Гвіану, съ главною цѣлію точнѣе опредѣлить Физическую Географію сихъ центральныхъ странъ и совокупить ихъ описаніе съ измѣреніями, сдѣланными на Востокъ Французскими учеными. Другая экспедиція будетъ отправлена во внутренность южной Африки, со стороны залива Лагоа, и должна соединить открытія, сдѣланныя Миссіонерами на Сѣверѣ отъ Мыса Доброй Надежды, съ сею прибрежною точкою, и можетъ быть, съ истокомъ Замбези и Португальскими поселеніями во внутренности, вдоль по теченію сей рѣки.

— Изъ Смирны пишутъ: Польскій Графъ, Людовикъ Михайлъ Пауцъ, участвовавшій во всѣхъ походахъ *Наполеона*, и получившій во Французской службѣ чинъ Дивизионнаго Генерала, скончался на дняхъ въ совершенной неизвѣстности, въ одной изъ Смирнскихъ гостиницъ. Онъ путешествовалъ подъ чужимъ именемъ, и былъ узнавъ только по найденнымъ при немъ бумагамъ. (O. B.)

Поправка въ предыдущемъ 84-мъ N-рѣ Литовскаго Вѣстника. — 50 коп. серебр., внесенныхъ Редаціею въ кассу Виленскаго Благотворительнаго Общества, присланы были, не Сочинителемъ некролога; но однимъ Помѣщикомъ Слонимскаго Уѣзда, который просилъ напечатать въ сей газетѣ извѣстіе о кончинѣ покойнаго Игнатія Юндзилла, въ нѣсколькихъ только строкахъ заключающееся.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Октября 22 д. 1835 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Лейбъ Бороескій.

z doniesieniami *Dziennika Rozpraw* zgadzały. Mówiono, że Figueras blizkie jest kapitulacyi, że lud wiejski w Katalonii całkiem z Karolistami trzyma, i że Barcellona ze wszęch stron wkrótce odcięta zostanie. Zinney strony, że *Cordova* uniknął bitwy, na którą go *Don Carlos* pod Estellą wyzywał. Różne te wiadomości szkodliwie także działały na kurs papierów francuzkich. (A.P.S.Z.)

W e o s n y.

Turyn, 5go Października.

Xiężna *Parmy* ma być od niejakiego czasu bardzo cierpiącą, i oświadczyła chęć usunięcia się od zatrudnień Rządu. W tym razie Xięże *Lukki* objąłby rządy Xięstwa *Parmy*, za życia *Maryi Ludwiki*.

— Z powodu nieporozumień zasłanych z Portugalią, wydał Król rozkaz uzbrojenia całej floty Sardyńskiej, która składa się teraz z 7m fregat, 3 korwet, 3 brygów, kilku galer i szalup kanonierskich, tudzież 3 okrętów parowych. (G. C.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 10 Października.

Zniesienie Wschodnio-Indyjskiego monopolium, tudzież znaczne powiększenie się wywozu wyrobów bawełnianych i wełnianych do Indyi, Chin, Ameryki Północney i na Wielki-Ocean, ściera coraz więcej kapitałów prywatnych do tej ważnej gałęzi handlu.

— Doniesienia z Pary w Brazylii, daty 8go Sierpnia są zasmucające. Powstańcy Murzyni i Mulaci, którzy celnęli się w głąb kraju, znowu wymordowali w blizkości Pary, wszystkich białych, dzieci nawet nie oszczędzając. Prezydent, dla zabezpieczenia miasta, upraszał o pomoc znajdujące się tam obce okręty wojenne, gdyby bowiem nie był w stanie zebrać dosyć woyska dla przytłumienia buntu, tenże szęząc się coraz więcej, rozciągnąłby się nareszcie i do prowincyi *Moranhao*.

— Koronacya *Mehmeda*, Szacha Perskiego, odbyła się dnia 28go Stycznia b. r. w Teheranie. Pewien oficer Angielski, który nie dawno z Persyi powrócił, nie może dosć wystawić przepychu, jaki przy tym obrzędzie panował. Ozdobienie pałacu i ubiory Xiężąt, których było więcej stu, a między tymi większa część synów zmarłego Szacha, były naykosztowniejsze, ale zarazem i gustowne.

Dnia 16.

Tuteysze Dzienniki zapewniają, że układy małżeństwa *Donny-Maryi* z Xiężęciem *Ferdynandem* Sasko-Koburgskim, można uważać za ukończone. Do zawarcia intercyzy, ma już być upoważniony Hr. *Zavardeo*. Kiedy ślub nastąpi, nie wiadomo jeszcze, ale ten czas nie jest daleki. Młody Xiężę uda się do Lisbony przez Bruxellę i Londyn.

— Z Rio-Janeiro donoszą, że wybór Rejenta odbywa się dotąd. Wszelkie podobieństwo jest za xiężdem *Diego Antonio Feijo*. (G. C.)

Rozmaite Wiadomości.

W Anglii przygotowują dwie nowe Geograficzne wyprawy, z których jedna wysłaną będzie do Angielskiej Gwiny w głównym celu, dokładniejszego oznaczenia Fizycznej Geografii tych krajów środkowych, i połączenia ich opisanie z wymiarami, robionemi na Wschodzie przez uczonych Francuzkich. Druga wyprawa wysłaną będzie w głąb Afryki Południowej od strony zatoki *Lagoa*, i ma połączyć odkrycia, uczynione przez *Missyonarzów* na północ przylądku *Dobrej Nadziei*, z tym nadbrzeżnym punktem, a może i z uściem *Zambegi* i Portugalskimi osadami wewnątrz, wzdłuż koryta tej rzeki.

— Donoszą ze Smyrny: Polski Hrabia *Ludwik Michał Pac*, który należał do wszystkich wypraw *Napoleona*, i otrzymał w woysku Francuzkim rangę Jenerała dywizyi, umarł temi dniami w zupełnej niewiadomości, w jednej ze Smyrneńskich oberży. Wojażował on pod przybranym nazwiskiem i został tylko poznanym z papierów, przy nim znalezionych. (G. O.)

Sprostowanie omyłki w poprzedzającym Numerze 84 *Kur. Litewsk.* — Kopiejek 50 srebr., które Redakcyja Kuriera Litewskiego wniosła do kassy Wileńsk. Towarzystwa Dobroczyńności, nie były przysłane przez Autora Nekrologu ś. p. *Ignacego Jundzillę*, lecz przez pewnego Obywatela Powiatu Słonimskiego, który prosił o umieszczenie w teyże Gazecie wiadomości o jego zgonie, w kilku wierszach zawartej.